

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η
138/2025

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 17.6.2025 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη - Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Δημήτριος Σταυρόπουλος, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV», ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», αναφορικά με διατάξεις περί προστασίας ανηλίκων και σήμανσης εκπομπών κατά την προβολή των επεισοδίων της ελληνικής σειράς συνεχείας με τίτλο «ΑΓΡΙΕΣ ΜΕΛΙΣΣΕΣ» την 1.5.2023, μεταξύ 18.57 και 20.29, και την 24.11.2023, μεταξύ 19.00 και 20.31. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από τις με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 2238/2.5.2023 και 6122/27.11.2023 καταγγελίες.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 43/20.2.2025, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Ειρήνη Κεραμήτσου και στην ειδική επιστήμονα - νομικό Όλγα Γαρουφαλιά. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 375/ΕΣ/4.3.2025 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και η Νομικός υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 778/15.5.2025 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας παρέστησαν (με τηλεδιάσκεψη μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «epresence.gov.gr») οι πληρεξούσιες δικηγόροι της, Ευαγγελία Ντάκουρη και Σταματίνα Μυτζήθρα, καθώς και ο Διευθυντής Προγράμματος της εγκαλουμένης Νικόλαος Χριστοφόρου. Ερωτηθέντες από την Πρόεδρο, οι ανωτέρω δήλωσαν ότι γνωρίζουν το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβαν δε τον λόγο και ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους. Ζήτησαν στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να τους παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 10.7.2025, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 3804/10.7.2025 υπόμνημα.

Την 14.7.2025 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, προεδρεύοντα, σε αναπλήρωση της προέδρου του ΕΣΡ Ευτέρπης Κουτζαμάνη-Δρίλια, η οποία είχε κώλυμα, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Ο προεδρεύων Αντιπρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση το απόν κατά την ακρόαση της 17.6.2025 μέλος Δημήτριο Σταυρόπουλο, αναγιγνώσκοντας τις με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 2238/2.5.2023 και 6122/27.11.2023 καταγγελίες, την με αριθμό πρωτοκόλλου 375/ΕΣ/4.3.2025 έκθεση καταγραφής πραγματικών περιστατικών του τμήματος προγράμματος που συνέταξε η διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ Ειρήνη Κεραμήτσου, την με αριθμό πρωτοκόλλου 778/15.5.2025 νομική εισήγηση που συνέταξε η ειδική επιστήμονας-νομικός Όλγα Γαρουφαλιά, το με αριθμό πρωτοκόλλου 3804/10.7.2025 υπόμνημα της εγκαλουμένης, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω Εισηγήτρια, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Το μέλος Δημήτριος Σταυρόπουλος που δεν μετείχε

στην συνεδρίαση της 17.6.2025, δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζητήσεως, κατά την οποία έλαβε χώρα η ακρόαση της εγκαλουμένης εταιρείας, και η δήλωσή του αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων.

2. Η υποχρέωση των τηλεοπτικών σταθμών προστασίας των ανηλίκων και σήμανσης των εκπομπών προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων:

ι) 15 παρ. 2 του Συντάγματος, το οποίο ορίζει: «Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης... Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους... έχει ως σκοπό... το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας».

ιι) 21 παρ. 1 του Συντάγματος, το οποίο ορίζει: «Η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους».

ιιι) 2 παρ. 3 εδ. β του Ν. 4173/2013 (που εφαρμόζεται και στην ιδιωτική τηλεόραση σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 α του Ν. 2328/1995), το οποίο ορίζει: «Οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες που παρέχει η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. πρέπει να ανταποκρίνονται στην ποιοτική στάθμη που επιβάλλουν η κοινωνική της αποστολή και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας και να σέβονται ιδίως την αξία του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας».

ιiv) 3 παρ. 3 του Ν. 4173/2013, το οποίο ορίζει: «Οι ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., καθώς και το περιεχόμενο των διαδικτυακών ιστοτόπων

της, διέπονται από τις αρχές ... του σεβασμού της προσωπικότητας, της προστασίας της νεότητας και της παιδικής ηλικίας, ...»,

ν) 9 παρ. 1 και 3 του Κανονισμού 2/1991 ΕΣΡ, τα οποία προβλέπουν αντίστοιχα ότι «η παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκήσει στους ανηλίκους αν προβληθεί σε χρόνο που συνηθίζουν να παρακολουθούν ανήλικοι» και ότι «οι εκπομπές δεν πρέπει να περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές άσκοπης βίας. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται με επιλογή της κατάλληλης ώρας εκπομπής ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέσα ότι στην περιοχή μεταδόσεως οι ανήλικοι δεν παρακολουθούν κατά κανόνα τις εκπομπές αυτές».

νι) 9 παρ. 3 του Ν. 4779/2021, το οποίο ορίζει: «Όλα τα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων των επαναλήψεων, εκτός των διαφημιστικών μηνυμάτων, των μηνυμάτων τηλεπώλησης και των δελτίων ειδήσεων, κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με τον βαθμό της δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και στη σωματική, ψυχική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων».

νii) 1 της ΥΑ 106/2019 το οποίο ορίζει: «Όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα εκτός των διαφημιστικών μηνυμάτων (τηλεοπτικών διαφημίσεων) και των μηνυμάτων τηλεπώλησης, όπως αυτά ορίζονται στις περ. θ και ιβ του άρθρου 2 του π.δ. 109/2010 αντίστοιχα, κατατάσσονται σε πέντε (5) κατηγορίες ανάλογα με το βαθμό δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και στην εν γένει σωματική, ηθική, πνευματική και ψυχική ανάπτυξη των ανηλίκων (προσώπων ηλικίας έως 18 ετών)».

νiii) 2 της ΥΑ 106/2019 το οποίο ορίζει: «Η επιλογή της προσήκουσας σήμανσης ενός προγράμματος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη δυνατότητα άσκησης του γονικού ελέγχου. Βασικό κριτήριο για την επιλογή της προσήκουσας σήμανσης αποτελεί η ύπαρξη αντιστοιχίας μεταξύ περιεχομένου προγράμματος και ώρας μετάδοσης του, σε συνδυασμό με την πιθανή παρακολούθηση αυτού από ανηλίκους. Η καταλληλότητα του προγράμματος κρίνεται με βάση ιδίως ποιοτικά κριτήρια και ποσοτικά κριτήρια, όπως την ύπαρξη συντακτικής αιτιολόγησης, το συνολικό πλαίσιο

του προγράμματος και τον χαρακτήρα αυτού, τη συχνότητα, την επαναληπτικότητα, την ένταση και τη διάρκεια μετάδοσης ακατάλληλων σκηνών, τη γενική ή ειδική στόχευση του παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων».

ix) 4 Πίνακας IV της ΥΑ 106/2019, το οποίο ορίζει: «Η εμφάνιση της επεξήγησης «Κατάλληλο για άνω των 8 ετών» μεταδίδεται για τριάντα (30) δευτερόλεπτα στην αρχή του προγράμματος και μετά από κάθε διακοπή του», 4 Πίνακας IV της ΥΑ 106/2019, το οποίο ορίζει: «Η επιτρεπόμενη ώρα μετάδοσης προγραμμάτων με σήμανση 8 εναπόκειται στην ευχέρεια του παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, αρκεί να μη μεταδίδεται σε ζώνη παιδικού προγράμματος, καθώς και τριάντα (30) λεπτά πριν και μετά τη ζώνη αυτή.... Η ζώνη παιδικού προγράμματος καθορίζεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και προσδιορίζεται από τους εξής δύο παράγοντες: α) την ώρα και ημέρα που οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων συνηθίζουν να προβάλλουν παιδικά προγράμματα που απευθύνονται σε ανηλίκους και β) την ώρα και ημέρα που οι ανήλικοι είναι πιθανό να παρακολουθούν τηλεόραση», άρθρο 5 παρ. 3 της ΥΑ 106/2019, το οποίο ορίζει: «Στις σειρές συνεχείας, η κατάταξη και η αντίστοιχη σήμανση μπορεί να είναι διαφορετική για κάθε, αυτοτελές ή μη μεταδιδόμενο πρόγραμμα των σειρών αυτών».

3. Η προστασία της παιδικής ηλικίας έχει αναχθεί σε αντικείμενο ιδιαίτερης μέριμνας του συντακτικού νομοθέτη, ο οποίος με το άρθρο 21 την έθεσε «υπό την προστασία του κράτους» (παρ. 1), το οποίο σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις υποχρεούται να λαμβάνει «ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας (παρ. 4)». Οι διατάξεις που αφορούν την προστασία της παιδικής ηλικίας είναι αναγκαστικού δικαίου (ΣτΕ 2572/2015, δημόσιας τάξης κατά την έννοια του άρθρου 3 του Αστικού Κώδικα σύμφωνα με το οποίο «Η ιδιωτική βούληση δεν μπορεί να αποκλείσει την εφαρμογή κανόνων δημόσιας τάξης»).

4. Η θέσπιση από τον Εθνικό νομοθέτη ειδικών ρυθμίσεων για τα ανήλικα πρόσωπα έχει ως προφανή βάση το δεδομένο της κοινής πείρας ότι αυτά αποτελούν μια ευάλωτη και ευαίσθητη κοινωνική ομάδα που λόγω της συναισθηματικής και ψυχικής ανωριμότητάς τους, της έλλειψης εμπειριών και της μη ανεπτυγμένης κρίσης, είναι περισσότερο επιρρεπή σε άκριτη υιοθέτηση και μίμηση αλλότριων συμπεριφορών, ιδίως συμπεριφορών που προβάλλονται από τηλεοράσεως και εκλαμβάνονται (από τους ανήλικους) ως κανονικές και συνήθειες (πρβλ. και ΣτΕ 3634/2015).

5. Η παράβαση των διατάξεων περί προστασίας ανηλίκων δεν στοιχειοθετείται μόνο με την προβολή πορνογραφικών σκηνών ή σκηνών άσκοπης βίας, ο δε κίνδυνος προκλήσεως βλάβης στους ανηλίκους είναι δυνατόν να προκύπτει από το όλο περιεχόμενο της εκπομπής (ΣτΕ 495/2015).

6. Το ΕΣΡ είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της προσήκουσας σήμανσης των τηλεοπτικών εκπομπών, εν όψει του περιεχομένου τους, σε αρνητική δε περίπτωση επιβάλλει στους τηλεοπτικούς σταθμούς τις προβλεπόμενες από το νόμο διοικητικές κυρώσεις (πρβλ. ΣτΕ 4000/2013).

7. Το ΕΣΡ υποχρεούται να διασφαλίζει την προστασία των ανηλίκων και των νέων από το περιεχόμενο του μεταδιδόμενου ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος που ενδέχεται να είναι επιβλαβές για την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και μεταδίδεται ώρα που είναι πιθανή η παρακολούθησή του από αυτούς και είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της προσήκουσας σήμανσης των τηλεοπτικών εκπομπών, εν όψει του περιεχομένου τους, σε αρνητική δε περίπτωση επιβάλλει στους τηλεοπτικούς σταθμούς τις προβλεπόμενες από το νόμο διοικητικές κυρώσεις (πρβλ. ΣτΕ 4000/2013. Βλ. και ΣτΕ 4054/2008, ΣτΕ 3412/2011, 363/2015, 2015/2017, 2016/2017, 2013/2017)

8. Η χρήση κατάλληλης σήμανσης προειδοποιεί καταλλήλως τους έχοντες τη γονική μέριμνα για την ενδεχόμενη αρνητική επίδραση από την παρακολούθηση του προγράμματος στους ανηλίκους τηλεθεατές, ώστε να ασκήσουν την κατά την κρίση τους προσήκουσα επίβλεψη (ΣτΕ 681/2022), ενώ αντίθετα η μη ορθή σήμανση μίας εκπομπής εμποδίζει τους γονείς να αποκλείσουν την παρακολούθησή της από τα ανήλικα παιδιά τους (πρβλ. ΣτΕ 1399/2019 και ΣτΕ 3345/2014). Ως εκ τούτου, έχει κριθεί από το ΣτΕ ότι η προβολή εκπομπής σε ώρα κατά την οποία οι ανήλικοι συνήθως παρακολουθούν τηλεόραση με αναντίστοιχη σε σχέση με το περιεχόμενό της σήμανσης δεν εξασφαλίζει επαρκώς την προστασία τους (ΣτΕ 711/2015).

9. Κρίθηκε από το ΣτΕ ότι υπήρξε αναντιστοιχία μεταξύ της σήμανσης και του περιεχομένου εκπομπής και της ώρας μετάδοσής της, δεδομένου ότι ήταν πιθανή η παρακολούθησή της από ανηλίκους, το δε περιεχόμενό της εκπομπής δεν άρμοζε σε εκπομπή που απευθυνόταν σε αόριστο αριθμό ατόμων μέσω της τηλεόρασης που ασκεί άμεση επίδραση στους τηλεθεατές, ειδικά όταν αυτοί είναι μικρής ηλικίας (ανήλικοι) και επηρεάζονται εύκολα από τα μηνύματα που δέχονται λόγω έλλειψης ωριμότητας και κριτικής σκέψης (ΣτΕ 1005/2023). Όταν μία εκπομπή μεταδίδεται σε

χρονικό διάστημα στο οποίο εν δυνάμει τηλεθεατές του τηλεοπτικού προγράμματος είναι ως επί το πλείστον, κατά το συνήθως συμβαίνουν, νεαρά και ανήλικα άτομα, που αποτελούν ευάλωτη στον επηρεασμό και επιρρεπή στον μιμητισμό κοινωνική ομάδα, ελλοχεύει ο κίνδυνος εξοικειώσής τους με τις περιγραφόμενες στην εκπομπή πράξεις, ενώ δεν μπορεί να αποκλεισθεί η συμπτωματική παρακολούθηση της εκπομπής από ανήλικα άτομα (Βλ. σχετικά ΣτΕ 509/2018).

10. Το άρθρο 14 παρ. 3 περ. 5 α του Ν. 4339/2015 ορίζει: «Οι πάροχοι περιεχομένου υποχρεούνται να τηρούν τις γενικές αρχές ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων και να συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του άρθρου 3 του ν. 2328/1995 ... και τους ισχύοντες κώδικες δημοσιογραφικής δεοντολογίας, δεοντολογίας προγραμμάτων και διαφημίσεων, καθώς και κάθε άλλης διάταξης της κείμενης ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας».

12. Το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2863/2000 ορίζει: «Το ΕΣΡ ασκεί τον προβλεπόμενο στο Σύνταγμα άμεσο έλεγχο του Κράτους στον τομέα της παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε είδους με την έκδοση εκτελεστών ατομικών διοικητικών πράξεων ... και επιβάλλει τις διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995, όπως ισχύει και 12 και 15 παρ. 3 του Ν. 2644/1998».

13. Η βαρύτητα της παραβάσεως ως νόμιμο κριτήριο επιλογής της επιβλητέας διοικητικής κύρωσης κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995, όπως ισχύει, προσδιορίζεται όχι μόνο από το περιεχόμενο της παραβάσεως αυτό καθ'εαυτό, αλλά και από τον ενδεχομένως εξακολουθητικό χαρακτήρα της (ΣτΕ 3017/2012).

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλούμενης (προβληθέντες προφορικά και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής:

1) Επεισόδιο 1.5.2023 (20.26.10 – 20.28.04)

Η εξεταζόμενη εκπομπή είχε καταταχθεί στην 2^η κατηγορία σήμανσης: «8» «κατάλληλο για άνω των 8 ετών».

Την πρώτη νύχτα του γάμου της Ελένης και του Σέργιου, ο γαμπρός είναι μεθυσμένος και τρομάζει την Ελένη που το σκάει από το σπίτι. Η μικρή της αδερφή η Δρόσω, ακούει φωνές και βγαίνει έξω να την ψάξει. Πέφτει πάνω στον Σέργιο, που της λέει ότι δεν θα ανεχτεί αυτή την ντροπή και ότι αυτός απόψε θα πλαγιάσει με γυναίκα και ας μην είναι η Ελένη. Με αυτά τα λόγια, της σκίζει το νυχτικό και την ρίχνει το έδαφος. Η Δρόσω αρχίζει να φωνάζει και να κλαίει. Οι δυο της αδερφές ακούν τις φωνές της και τρέχουν. Βρίσκουν την Δρόσω ριγμένη στο έδαφος να κλαίει και τον Σέργιο από πάνω της να προσπαθεί να κατεβάσει το παντελόνι του. Η Ελένη αρπάζει τον Σέργιο και τον σπρώχνει μακριά από την αδερφή της. Ο Σέργιος χαστουκίζει την Ελένη και της λέει: «Θα σε σκοτώσω, παλιοβρώμα». Η Ελένη πέφτει στο έδαφος. Ο Σέργιος την πιάνει από τον λαιμό και της λέει: «Από εδώ και πέρα θα κάνεις ό,τι σου λέω εγώ. Αλλιώς δεν θα βγεις ζωντανή ούτε εσύ ούτε οι αδερφές σου». Οι άλλες δύο αδερφές έχουν αγκαλιάσει η μία την άλλη και παρακολουθούν έντρομες την σκηνή. Κάποια στιγμή η Ελένη καταφέρνει να τον απωθήσει και αρχίζουν να τον χτυπάνε και οι τρεις. Οι δύο μικρότερες αδερφές τον κρατάνε ενώ η Ελένη πιάνει μια πέτρα από το έδαφος και με αυτήν τον χτυπά στο κεφάλι. Ο Σέργιος πέφτει στο έδαφος κρατώντας το κεφάλι του και λέει: «Τι έκανες μωρή ρουφιάνα. Σκύλα! Τέλειωσες καριόλα!» Και οι τρεις αδερφές αρχίζουν η μία μετά την άλλη να τον χτυπούν με πέτρες στο κεφάλι. Τα αίματα πετάγονται παντού και βάφουν κόκκινα τα πρόσωπα και τα νυχτικά τους. Οι τρεις αδερφές αιματοβαμμένες στέκονται πάνω από το πτώμα του Σέργιου. Η Δρόσω αρχίζει να μοιρολογάει λέγοντας: «Τον σκοτώσαμε Λενιώ. Τον σκοτώσαμε»!

2) Επεισόδιο 24.11.2023 (20.31.14 - 20.31.46)

Η εξεταζόμενη εκπομπή είχε καταταχθεί στην 2η κατηγορία σήμανσης: «8» «κατάλληλο για άνω των 8 ετών». Μεταξύ 20:31:14 και 20:31:46 μεταδόθηκε η εξής σκηνή σεξουαλικής κακοποίησης γυναίκας (βιασμού):

Μία γυναίκα που βρίσκεται στην φυλακή καλείται από τον διευθυντή της φυλακής να μεταβεί στο σπίτι του για να το καθαρίσει. Αφού τελειώσει την εργασία της, εκείνος της ζητά να μείνει μαζί του και να φάνε μαζί στο τραπέζι. Μετά από λίγη ώρα,

εκείνος σηκώνεται από το τραπέζι κρατώντας ένα μαχαίρι, με το οποίο πριν έκοβε ένα μήλο, και το καρφώνει μπροστά στην γυναίκα πάνω στο τραπέζι. Στη συνέχεια, την αρπάζει από πίσω, της τραβάει τα μαλλιά, την σηκώνει όρθια, αρχίζουν να παλεύουν και εκείνη φωνάζει. Αμέσως μετά βλέπουμε σε πλάνο που έχει ληφθεί από πίσω τους, εκείνον να την ρίχνει μπρούμυτα πάνω σε ένα γραφείο, να έρχεται από πίσω της και με το ένα του χέρι να προσπαθεί να ξεκουμπώσει το παντελόνι του, ενώ η γυναίκα φωνάζει «Βοήθεια» και ο άντρας της λέει «Δείξε μου τη δύναμή σου, Δείξε μου τι έκανες στον άντρα σου» (τον οποίο κατηγορείται ότι σκότωσε) και εκείνη φωνάζει «Μη». Τέλος, ο άνδρας την σπρώχνει βίαια πάνω στο γραφείο και προσπαθεί να εισχωρήσει μέσα της.

III. Υπαγωγή

Κατά τη διάρκεια της μετάδοσης των επεισοδίων της ελληνικής σειράς ΑΓΡΙΕΣ ΜΕΛΙΣΣΕΣ την 1.5.2023 και την 24.11.2023 μεταδόθηκε μία σκηνή απόπειρας βιασμού μίας γυναίκας, μία σκηνή δολοφονίας ενός άνδρα και μία σκηνή βιασμού μίας γυναίκας, οι οποίες ήταν πιθανό να προκαλέσουν φόβο, άγχος, ανησυχία ή πανικό στους ανηλίκους τηλεθεατές.

Τα επίμαχα επεισόδια μεταδόθηκαν ημέρες και ώρες που ήταν δυνατή η παρακολούθησή τους από ανηλίκους και εφήβους, για αυτό και η επιλογή από τον σταθμό της 2ης κατηγορίας σήμανσης (8 - κατάλληλο για άνω των οκτώ ετών) δεν εξασφάλισε την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών και εμπόδισε τους ασκούντες τον γονικό έλεγχο να αποτρέψουν την παρακολούθησή του από αυτούς, γιατί οι τηλεθεατές (ανήλικοι και ασκούντες τη γονική μέριμνα των ανηλίκων) δεν ανέμεναν να μεταδοθεί περιεχόμενο ακατάλληλο για ανηλίκους. Ως εκ τούτου, η επιλεγείσα σήμανση δεν ήταν η προσήκουσα, δεδομένου ότι δεν υπήρχε αναντιστοιχία μεταξύ περιεχομένου εκπομπής, σήμανσης και ώρας μετάδοσης αυτής, σε συνδυασμό με την πιθανή παρακολούθηση της εκπομπής από ανηλίκους.

Ενόψει των ανωτέρω, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα αφενός ότι η σήμανση δεν ήταν η προσήκουσα και αφετέρου ότι το συγκεκριμένο περιεχόμενο του εξεταζόμενου προγράμματος ήταν δυνατόν: α) να επιδράσει αρνητικά στους ανηλίκους και ειδικά

στους εφήβους που βρίσκονται σε μία ηλικία πρώιμη και ανώριμη, πολύ ευάλωτη ψυχικά και συναισθηματικά και να τους οδηγήσει σε μίμηση συγκεκριμένων συμπεριφορών ή πράξεων, επειδή δεν έχουν ακόμα αναπτύξει αντιστάσεις και κρίση και επηρεάζονται πολύ από τα ερεθίσματα που δέχονται γύρω τους και από τα μηνύματα που λαμβάνουν, ειδικά από ένα μέσο όπως η τηλεόραση που λόγω της δύναμης της εικόνας ασκεί μεγάλη επίδραση στους τηλεθεατές και β) να εξοικειώσει τους ανηλίκους με δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο για την υγεία (άσκηση βίας κατά τρίτων και κατά του εαυτού τους), επειδή οι ανήλικοι βρίσκονται στο ευαίσθητο στάδιο της προεφηβικής και εφηβικής ηλικίας, και είναι πιθανό να οδηγηθούν σε αφομοίωση ιδεών, θέσεων και προτύπων συμπεριφοράς που μπορεί να τους επηρεάσουν λόγω της συναισθηματικής και πνευματικής τους ανωριμότητας και της αδυναμίας τους να ερμηνεύσουν σωστά τις πληροφορίες που προβάλλονται από την τηλεόραση, με αποτέλεσμα να αφομοιώνουν χωρίς κριτική και επεξεργασία αυτό που βλέπουν, ενώ συχνά ωθούνται σε μίμηση των προβαλλόμενων συμπεριφορών ή στην επιχείρηση των προβαλλόμενων πράξεων.

Δυνάμει όλων των ανωτέρω, κρίθηκε ότι συντελέστηκε παράβαση των διατάξεων περί σήμανσης εκπομπών και προστασίας ανηλίκων, δεδομένου ότι η εξοικείωση των ανηλίκων τηλεθεατών με τις ανωτέρω συμπεριφορές ήταν δυνατόν να έχει δυσμενή επίδραση στην πνευματική, σωματική και ηθική ανάπτυξη αυτών.

Επιπλέον κρίθηκε ότι, ακόμα και εάν θεωρηθεί ότι οι εν λόγω σκηνές βίας δικαιολογούνται για δραματικούς λόγους επειδή αποτελούσαν συστατικά μέρη της τηλεοπτικής σειράς, δεν έπρεπε να μεταδοθούν τη συγκεκριμένη ώρα χάριν εξασφάλισης της προστασίας των ανηλίκων, ενώ ο σταθμός μπορούσε για την αποφυγή τυχόν δυσμενούς επίδρασης του προγράμματος στους ανηλίκους τηλεθεατές να είχε επιλέξει διαφορετική σήμανση για τα συγκεκριμένα δύο μη αυτοτελή επεισόδια της σειράς και άρα η μετάδοσή αυτών να είχε γίνει ώρα που δεν θα ήταν πιθανή η παρακολούθησή τους από ανηλίκους.

Ως εκ τούτου, η Ολομέλεια ομόφωνα κρίνει ότι η εγκαλουμένη παραβίασε κατ' εξακολούθηση κατά τη μετάδοση των επεισοδίων της σειράς ΑΓΡΙΕΣ ΜΕΛΙΣΣΕΣ της 1.5.2023 και της 24.11.2023 τις διατάξεις περί προστασίας ανηλίκων και

σήμανσης εκπομπών και πρέπει να της επιβληθεί διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Με βάση δε τη βαρύτητα της παραβάσεως, το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέασης του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), τον εξακολουθητικό χαρακτήρα της παραβίασης και την εθνική εμβέλεια του εν λόγω σταθμού, κρίνεται, ομόφωνα, ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ για την ανωτέρω παραβίαση.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται ομόφωνα ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ως προς την προστασία ανηλίκων και τη σήμανση εκπομπών, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει ομόφωνα στην εταιρεία με την επωνυμία «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV», τη διοικητική κύρωση του προστίμου των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ για μη εξασφάλιση της προστασίας των ανηλίκων και μη επιλογή της προσήκουσας σήμανσης των εκπομπών.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ, που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, στην οδό Θεοδοκοπούλου 4, με ΑΦΜ 094296181, ΔΟΥ ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ.
2. Του Γεώργιου Ράλλη του Αθανασίου, κατοίκου Νέας Ερυθραίας Αττικής, στην οδό Μιλτιάδου 16, με ΑΦΜ 075825342, ΔΟΥ Κηφισιάς
3. Της Φωτεινής Ραζή του, κατοίκου, στην οδό, με ΑΦΜ, ΔΟΥ, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 14^η Ιουλίου 2025.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Δημοσιεύτηκε την 28^η Ιανουαρίου 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ